

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ У ПОРЯДКУ ПЕРЕЙНЯТТЯ

CRIMINAL PROCEEDINGS BY WAY OF TAKING OVER

Галаган С.О., к.ю.н.

ORCID ID: 0000-0003-4028-942X

У статті здійснено ґрунтовне дослідження перейняття кримінального провадження як самостійної та специфічної форми міжнародного співробітництва у сфері кримінального судочинства, що набуває особливого значення в умовах активізації транснаціональної злочинності та зростання мобільності осіб. Проаналізовано норми Кримінального процесуального кодексу України, положення міжнародних договорів і конвенцій, учасницею яких є Україна, а також практику взаємодії з іноземними компетентними органами під час реалізації запитів про перейняття кримінального провадження. Встановлено, що зазначена форма співробітництва спрямована на забезпечення ефективного кримінального переслідування осіб, які перебувають за межами держави, в якій було розпочато провадження, та на запобігання уникненню кримінальної відповідальності через використання юрисдикційних прогалів.

У межах дослідження визначено процесуальні особливості перейняття кримінального провадження, зокрема порядок ініціювання відповідних запитів, вимоги до їх змісту, умови передачі матеріалів кримінального провадження та правові наслідки прийняття рішення запитуваною державою. Окреслено ключові проблеми практичного застосування цієї процедури, серед яких центральне місце посідає відсутність чіткої та деталізованої нормативної регламентації порядку ініціювання й виконання запитів про перейняття, що призводить до різноманітних положень Кримінального процесуального кодексу України, затягування процедур і неоднакової правозастосовної практики. На підставі проведеного аналізу сформульовано авторське визначення поняття «перейняття кримінального провадження» як узгодженої міждержавної процедури передачі повноважень щодо здійснення кримінального переслідування від однієї держави до іншої з метою забезпечення ефективного правосуддя. Доведено доцільність застосування цієї процедури виключно щодо злочинів, а не кримінальних проступків, з огляду на принцип пропорційності, складність міжнародних процедур та потребу раціонального використання ресурсів компетентних органів. Обґрунтовано пропозиції щодо внесення змін до статей 595 та 599 Кримінального процесуального кодексу України, спрямовані на уточнення підстав, умов і порядку перейняття кримінального провадження. Запропоновані зміни мають на меті підвищення ефективності міжнародного співробітництва, забезпечення повноти й належної якості доказової бази, уніфікацію правозастосовної практики та запобігання безпідставній передачі кримінальних проваджень компетентним органам іноземних держав.

Ключові слова: перейняття, співробітництво, провадження, переслідування, запит, законодавство, відповідальність, ефективність.

The article provides an in-depth study of the taking over of criminal proceedings as an independent and specific form of international cooperation in the field of criminal justice, which acquires particular significance in the context of the intensification of transnational crime and increased mobility of persons. The provisions of the Criminal Procedure Code of Ukraine, relevant international treaties and conventions to which Ukraine is a party, as well as the practice of interaction with foreign competent authorities in implementing requests for the taking over of criminal proceedings are analyzed. It is established that this form of cooperation is aimed at ensuring effective criminal prosecution of persons who are located outside the state in which the proceedings were initiated and at preventing the avoidance of criminal liability through the exploitation of jurisdictional gaps.

Within the study, the procedural features of taking over criminal proceedings are identified, in particular the procedure for initiating relevant requests, the requirements for their content, the conditions for transferring the materials of criminal proceedings, and the legal consequences of a decision taken by the requested state. Key problems of practical application of this procedure are outlined, among which the lack of clear and detailed normative regulation of the procedure for initiating and executing requests for taking over proceedings occupies a central place. This leads to divergent interpretations of the provisions of the Criminal Procedure Code of Ukraine, delays in procedures, and inconsistent law enforcement practice. Based on the conducted analysis, the author formulates an original definition of the concept of «taking over criminal proceedings» as a coordinated interstate procedure for transferring powers to conduct criminal prosecution from one state to another in order to ensure effective justice. The expediency of applying this procedure exclusively to crimes, and not to criminal misdemeanors, is substantiated in view of the principle of proportionality, the complexity of international procedures, and the need for rational use of the resources of competent authorities. Proposals are substantiated to amend Articles 595 and 599 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, aimed at clarifying the grounds, conditions, and procedure for taking over criminal proceedings. The proposed amendments are intended to enhance the effectiveness of international cooperation, ensure the completeness and proper quality of the evidentiary base, unify law enforcement practice, and prevent the unjustified transfer of criminal proceedings to the competent authorities of foreign states.

Key words: taking over, cooperation, proceedings, prosecution, request, legislation, liability, effectiveness.

Постановка проблеми. В умовах активізації транснаціональної злочинності та зростання кількості кримінальних правопорушень, пов'язаних із переміщенням осіб між державами, особливого значення набуває кримінальне провадження у порядку перейняття. Водночас чинне кримінальне процесуальне законодавство України та практика його застосування характеризуються наявністю прогалів і колізій щодо підстав, порядку та меж перейняття кримінального провадження від іноземної держави, що негативно впливає на ефективність досудового розслідування та забезпечення принципу невідворотності кримінальної відповідальності. Відсутність належної узгодженості між нормами національного законодавства і міжнародних договорів, а також недостатня визначеність процесуального статусу учасників такого провадження зумовлюють

потребу в комплексному науковому аналізі та виробленні пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання кримінального провадження у порядку перейняття.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблематика перейняття кримінального провадження як самостійної форми міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві знайшла відображення у працях низки вітчизняних і зарубіжних науковців, які досліджували як загальні засади міжнародної взаємодії держав у кримінальних справах, так і окремі процесуальні механізми передачі проваджень. Так, у наукових роботах О. М. Бандурки, В. П. Шибіка, І. В. Гловюк, О. В. Капліної, Н. І. Кучинської увага приділяється співвідношенню національного кримінального процесуального законодавства та міжнародних догово-

рів, а також ролі центральних органів у реалізації запитів про перейняття кримінального переслідування. Окремі аспекти правової природи та практичного застосування перейняття кримінального провадження розглядаються у працях Р. В. Вереша, А. А. Ткачука, М. А. Погорельського, С. С. Шелеста, Д. Б. Сергєєвої, які акцентують увагу на процесуальних передумовах такої передачі, її впливі на обсяг доказування та гарантії прав учасників кримінального провадження. У цих дослідженнях порушуються питання допустимості доказів, зібраних до перейняття провадження, а також проблеми різного тлумачення підстав і порядку виконання відповідних запитів компетентними органами різних держав.

Однак, попри наявність окремих напрацювань, питання перейняття кримінального провадження досі розглядається переважно в межах загальних досліджень міжнародної правової допомоги, що зумовлює потребу подальшого поглибленого наукового аналізу та формування узгоджених теоретичних і практичних підходів.

Виклад основного матеріалу. З метою швидкого та ефективного досягнення завдань кримінального провадження необхідним є проведення досудового розслідування та судового розгляду за місцем вчинення кримінального правопорушення. Тому держави й прагнуть забезпечити присутність особи, яка притягується до кримінальної відповідальності, у межах власної територіальної юрисдикції. Зазвичай це здійснюється шляхом застосування передбачених законом заходів забезпечення кримінального провадження, або запобіжних заходів. У випадках, якщо ж підозрюваний перебуває за межами юрисдикції, його повернення можливе за процедурою видачі (екстрадиції), що ґрунтується на міжнародних угодах між державами. Разом із тим, існують випадки, коли у видачі відмовляють. Проте така відмова не означає безкарності, адже держава має забезпечити притягнення особи до відповідальності власними засобами. У цьому контексті особливої ваги набуває кримінальне провадження у порядку перейняття, яке набуло ще більшої актуальності в умовах запровадженого в Україні воєнного стану [7].

Існування такої форми співробітництва обумовлене принципом «видай або суди» (aut dedere aut judicare), унаслідок чого, коли видача особи для притягнення до кримінальної відповідальності неможлива, необхідно здійснювати перейняття кримінального провадження й вирішувати питання про подальше здійснення [13, с. 191–192]. В умовах воєнного стану перейняття кримінального провадження є однією з найпоширеніших форм міжнародного співробітництва.

Процедурний порядок перейняття врегульовано у главі 45 КПК України. Згідно з п. 3 ч. 1 ст. 541 КПК України, перейняття кримінального провадження означає здійснення компетентними органами однієї держави розслідування з метою притягнення особи до кримінальної відповідальності за злочини, вчинені на території іншої держави, на підставі її офіційного запиту. Таким чином, йдеться про механізм, що дозволяє уникнути ситуацій безкарності у випадках, коли видача особи неможлива або обмежена певними обставинами. Умовно його можна розділити на два блоки. Перший стосується правил і підстав прийняття до провадження матеріалів від іноземних держав, а також особливостей здійснення досудового розслідування у справах, які були перейняті (ст. 595–598 КПК України). Другий блок регламентує порядок та умови передачі кримінального провадження до компетентних органів іншої держави, а також визначає правові наслідки такої передачі (ст. 599–601 КПК України) [9].

Положення щодо передачі та перейняття провадження містяться і в універсальних договорах, спрямованих на боротьбу з окремими категоріями злочинів. Зокрема, це Конвенція ООН проти транснаціональної організованої

злочинності від 15 листопада 2000 р. [4], Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин [2], Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами від 2 грудня 1949 р. [5], а також Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму від 16 травня 2005 р. [3]. Їхні положення деталізують обов'язок держав співпрацювати у кримінальних розслідуваннях та забезпечувати невідворотність притягнення до відповідальності.

Водночас, міжнародне співробітництво у формі перейняття кримінального провадження регулюється не лише положеннями міжнародних документів, КПК України, а й нормами КК України. Так, відповідно до ч. 3 ст. 10 КК України, держава може здійснити перейняття кримінального провадження, у якому судові органи іноземної держави ще не ухвалили вироку. Йдеться про випадки, коли злочини учинені громадянами України чи іноземцями за межами її території, але ці особи перебувають в Україні і не можуть бути видані іншій державі або у видачі було відмовлено. Обов'язковою умовою у такій ситуації є кваліфікація діяння як злочину відповідно до положень КК України [1]. Тобто, законодавець в такий спосіб гарантує, що діяння не залишиться без належної кримінально-правової оцінки лише через відсутність можливості екстрадиції.

Також зазначене положення конкретизується у підзаконних актах, що встановлюють порядок організації міжнародного співробітництва. Зокрема, це Інструкція про організацію роботи органів прокуратури України у сфері міжнародного співробітництва, затверджена наказом Офісу Генерального прокурора від 12 вересня 2023 р. № 258 [15], а також Інструкція про порядок здійснення міжнародного співробітництва з питань взаємної правової допомоги, видачі правопорушників (екстрадиції), передачі (прийняття) засуджених осіб, виконання вироків та інших питань міжнародного судового співробітництва у кримінальному провадженні під час судового провадження, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 19 серпня 2019 р. № 2599/5 [14]. Згадані документи забезпечують практичну реалізацію приписів КК та КПК України, визначаючи алгоритм дій прокурорів і судів у випадках перейняття провадження.

Аналіз наукових підходів дозволяє дійти висновку, що більшість науковців розглядають зазначену форму міжнародного співробітництва як альтернативу екстрадиції, яка покликана запобігати безкарності злочинців та забезпечувати принцип невідворотності покарання. Незважаючи на відмінності у формулюваннях, усі вони підкреслюють подвійний характер цієї форми міжнародного співробітництва: з одного боку, це прийняття матеріалів для подальшого розслідування на території України, а з іншого – їх передача іноземній державі для здійснення розслідування її компетентними органами.

Зміст і форма клопотання повинні відповідати вимогам КПК України та відповідних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. А саме клопотання про передання кримінального провадження повинно містити:

- 1) назву органу, який здійснює кримінальне провадження;
- 2) посилання на відповідний міжнародний договір про надання правової допомоги;
- 3) найменування кримінального провадження, передання якого запитується;
- 4) опис кримінального правопорушення, що є предметом кримінального провадження, та його правову кваліфікацію;
- 5) прізвище, ім'я, по батькові особи, щодо якої здійснюється кримінальне провадження, дату та місце народження, місце проживання або перебування й інші відомості про неї [9].

До клопотання також додаються наступні документи:

- 1) матеріали кримінального провадження;
- 2) текст статті Закону України про кримінальну відповідальність, за яким кваліфікується кримінальне правопорушення, щодо якого здійснюється провадження;
- 3) відомості про громадянство особи. Разом з клопотанням і зазначеними документами компетентному органу іншої держави передаються і наявні речові докази, а копії матеріалів залишаються в органі, який здійснював кримінальне провадження в Україні. Запит і долучені до нього документи складаються у письмовій формі, засвідчуються підписом уповноваженої особи та печаткою відповідного органу [11, с. 212].

Положення ст. 599 КПК України відображають специфіку кримінального переслідування іноземців, які вчинили злочини на території України, але після цього залишили її межі. Закон покладає повноваження щодо передачі матеріалів провадження для продовження розслідування за кордоном на уповноважений (центральный) орган України (Офіс Генерального прокурора, Міністерство юстиції, а також Національне антикорупційне бюро – у випадках, коли йдеться про злочини, віднесені до його підслідності) [9].

Застосування цього механізму можливе лише за певних умов: злочин повинен бути вчинений на території України; його суб'єктом має бути іноземець, який на момент підготовки запиту вже перебуває поза її межами; продовження процесуальних дій на території України неможливе саме через відсутність цієї особи. У практичному вимірі, як вже було зазначено, така процедура дозволяє не допустити безкарності правопорушників-іноземців, які залишили територію держави, та гарантувати, що вони нестимуть відповідальність у юрисдикції країни свого перебування. О. М. Ляшук та О. В. Прокопенко слушно звертають увагу, що в науковій літературі, оперуючи категорією перейняття кримінального провадження, дослідники нерідко залишають поза детальним аналізом умови, за наявності яких таке перейняття є можливим. Водночас саме ці умови становлять ключову основу відповідного процесуального механізму, адже їхнє ігнорування чи неправильне тлумачення може поставити під сумнів допустимість доказів і загальну законність кримінального переслідування [10, с. 180].

Умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав, визначені Європейською конвенцією про передачу провадження у кримінальних справах від 15 травня 1972 року (ETS № 73), знайшли своє відображення у ч. 2 ст. 595 КПК України, де встановлено, що передача провадження можлива за наявності правового зв'язку особи з Україною або у випадку, коли така особа перебуває на її території і не підлягає видачі, чи коли у видачі було відмовлено. Згадана умова узгоджується з положенням ч. 3 ст. 10 КК України, яка прямо передбачає можливість перейняття провадження, якщо судові органи іноземної держави ще не постановили вироку. Україна у такому разі може прийняти до провадження справи щодо власних громадян та іноземців, які вчинили злочини за межами її території, але перебувають в Україні і не можуть бути видані. Ключовою передумовою є визнання діяння злочинним відповідно КК України [1].

Другою умовою перейняття кримінального провадження від іноземних держав виступає дотримання принципу заборони подвійного притягнення особи до кримінальної відповідальності за одне й те саме діяння. Відповідний принцип закріплено у ст. 61 Конституції України, де зазначено: «Ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення» [6]. Його розвиток простежується і в ст. 19 КПК України, яка встановлює, що особу не можна двічі обвинувачувати або карати за діяння, щодо якого вона вже була виправдана чи засуджена вироком суду, що набрав законної сили. Крім цього, в п. 3 ч. 2 ст. 595 КПК України встановлено, що перейняття

провадження можливе лише за умови надання запитуючою державою гарантій – у разі винесення вироку в Україні ця особа не підлягатиме повторному кримінальному переслідуванню у запитуючій державі за ті самі дії [9].

Третьою умовою перейняття кримінального провадження є наявність подвійної кримінальності (п. 4 ч. 2 ст. 595 КПК України). Йдеться про дві складові: по-перше, діяння має утворювати, згідно з Кодексом, кримінальне правопорушення як необхідну підставу кримінальної відповідальності; по-друге, вчинене повинно кваліфікуватися як кримінальне правопорушення одночасно за законодавством запитуючої й запитуваної держав. Такий підхід в деякій мірі, хоча й не повний узгоджується з ч. 1 ст. 7 Європейської конвенції про передачу провадження у кримінальних справах (ETS № 73), відповідно до якої кримінальне переслідування у запитуваній державі може бути порушене лише тоді, коли діяння складало б злочин у разі його вчинення на її території і коли за подібних обставин до особи може бути застосоване покарання згідно з її власним правом [11]. На наш погляд, перейняття має застосовуватися лише щодо тих кримінальних проваджень, де передбачено покарання у вигляді позбавлення волі. Зазначене узгоджується з міжнародними положеннями, у яких використано термін «злочин», а не «кримінальне правопорушення». Відповідно до ч. 1-2 КК України, кримінальні правопорушення поділяються на проступки та злочини. Кримінальний проступок – це діяння (дія чи бездіяльність), за яке передбачено штраф до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі [8]. До того ж доцільність обмеження перейняття лише злочинами впливає з принципу процесуальної економії. Немає реального сенсу запускати складний багатоступеневий механізм міжнародного співробітництва для розслідування кримінальних проступків, досудове розслідування яких є спрощеним і має вкрай стислі строки (72 години, 20 днів або 1 місяць – ч. 3 ст. 219 КПК України). Очевидно, що строки розгляду в процедурі перейняття будуть довшими, що суперечить ідеї спрощення дізнання. Крім цього, суспільна небезпечність кримінальних проступків є меншою порівняно зі злочинами, а санкції за їх вчинення не передбачають позбавлення волі. У таких випадках неможливе застосування екстрадиції, а отже, відсутні й підстави для перейняття провадження, яке слугує альтернативою видачі у разі, коли передача особи неможлива або у видачі відмовлено (ч. 2 ст. 599 КПК України) [9].

Четвертою умовою для перейняття кримінального провадження є відсутність обставин, які роблять таке перейняття неможливим. Відповідно до ч. 1 ст. 596 КПК України, існує низка випадків, коли провадження не може бути прийняте стороною. Зокрема, це можливо у разі: якщо особа, яку притягують до кримінальної відповідальності, не є громадянином України та не перебуває на її території; якщо особа не має статусу іноземця чи особи без громадянства, але перебуває на території України; якщо запитуюча держава не надала гарантій, що після ухвалення вироку в Україні ця особа не буде вдруге переслідуватися в запитуючій державі за те саме діяння; якщо вчинене діяння не визнається кримінальним правопорушенням за законодавством України про кримінальну відповідальність; якщо щодо цієї особи вже ухвалено виправдувальний вирок у зв'язку з тим самим кримінальним правопорушенням; якщо стосовно неї постановлено обвинувальний вирок, за яким покарання вже виконується або відбуло; якщо кримінальне провадження в Україні закрито або особу звільнено від покарання на підставі помилування чи амністії; якщо провадження не може бути розпочате у зв'язку із закінченням строків давності [9].

Воєнні дії істотно ускладнюють організацію належного документообігу. Нерідко трапляються ситуації, коли іноземні компетентні органи надсилають матеріали кри-

мінальних проваджень, однак їх передача до українських інституцій затримується через логістичні проблеми, перебої в роботі поштових і дипломатичних каналів, а також необхідність перекладу значних обсягів документів. Процес перекладу матеріалів кримінальних проваджень, які надходять з-за кордону, в умовах воєнного стану додатково ускладнюється нестачею кваліфікованих перекладачів, обмеженням фінансування та часовими рамками, передбаченими міжнародними договорами і КПК України. З огляду на те, що ч. 1 ст. 595 КПК України передбачає двадцятиденний строк для розгляду клопотання іноземних органів про перейняття кримінального провадження без можливості його продовження, затримка у перекладі може призвести до порушення встановленої процедури та поставити під сумнів належність отриманих доказів [16].

Наступним суттєвим недоліком чинного кримінального процесуального законодавства є відсутність у КПК України норми, яка б прямо зобов'язувала здійснити всі можливі слідчі (розшукові) та інші процесуальні дії до моменту передавання кримінального провадження. Практика свідчить, що до України нерідко надходять матеріали проваджень із-за кордону, в яких не проведено повного комплексу процесуальних дій. У таких випадках правоохоронні органи України змушені повторно звертатися із запитом про надання міжнародної правової допомоги у вже переданих справах. На наш погляд, держава, що передає право на кримінальне переслідування, відповідно до свого кримінально-процесуального законодавства повинна розпочати провадження та забезпечити проведення достатнього обсягу процесуальних дій. Означуване підтверджує законність кримінального переслідування в країні, що ініціює передачу, і створює підстави для його подальшого продовження в державі громадянства особи, яка підлягає притягненню до кримінальної відповідальності. Водночас, як вже було зазначено, у низці випадків до Офісу Генерального прокурора надходили кримінальні провадження, розслідування за якими проведено не повністю, а матеріали не містили належних доказів винуватості особи у вчиненні інкримінованого діяння. Подібні запити підлягають поверненню ініціатору, оскільки вони суперечать положенням Європейської конвенції про взаємну правову допомогу 1959 р. та двостороннім міжнародним договорам України.

Наступну проблему становить ресурсне забезпечення правоохоронної системи. В умовах воєнного стану вітчизняні органи розслідування сьогодні надмірно завантажені. У таких умовах можливість оперативного реагування на звернення іноземних держав щодо перейняття кримінальних проваджень є суттєво обмеженою. Це створює ризики

виникнення колізій між міжнародними зобов'язаннями України та внутрішніми потребами воєнного часу. У результаті виникає об'єктивна необхідність у законодавчому закріпленні механізмів пріоритизації проваджень, які передаються для перейняття, залежно від їх тяжкості, міжнародного значення та впливу на національну безпеку.

У випадках, коли правоохоронні органи України не мають можливості забезпечити притягнення підозрюваного до кримінальної відповідальності, застосовується процедура заочного розгляду кримінального провадження, передбачена Главою 24-1 КПК України. Відповідно до ч. 2 ст. 297-1 КПК України, у виняткових випадках допускається проведення спеціального досудового розслідування (*in absentia*) у кримінальних провадженнях щодо злочинів, визначених законом, за відсутності підозрюваного (крім неповнолітніх). Такий порядок можливий, якщо підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності, або оголошений у міжнародний розшук [9]. Спеціальне досудове розслідування проводиться також на підставі ухвали слідчого судді у провадженні щодо злочину, вчиненого підозрюваним, відносно якого уповноваженим органом прийнято рішення про передачу його для обміну як військовополоненого, якщо такий обмін фактично відбувся [9].

Висновки. Процедура перейняття кримінального провадження забезпечує реалізацію невідворотності покарання, кримінального переслідування та процесуальної економії, дозволяючи уникнути дублювання розслідувань і сприяти справедливому правосуддю. Водночас виявлено, що чинне законодавство України не містить достатньо чіткої регламентації порядку ініціювання та виконання запитів про перейняття, що призводить до неоднозначного тлумачення норм КПК і створює праксеологічні перешкоди.

З метою удосконалення правового механізму перейняття кримінального провадження запропоновано авторське визначення цього поняття як діяльності компетентних органів запитуваної сторони, спрямованої на здійснення кримінального переслідування за запитом іншої держави на підставі міжнародного договору чи принципу взаємності з одночасною передачею матеріалів провадження. Аргументовано доцільність внесення змін до п. 4 ч. 2 ст. 595 та ст. 599 КПК України, що дозволить обмежити застосування процедури лише щодо злочинів, а також зобов'язати органи досудового розслідування виконувати всі можливі процесуальні дії до моменту передачі провадження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин від 20 груд. 1988 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_096#Text
2. Конвенцію Ради Європи щодо запобігання тероризму 16 трав. 2005 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : прийнята резолюцією 55/25 ГА ООН від 15 лист. 2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
4. Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами : прийнята 02 груд. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162#Text
5. Конституція України : Основний Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
6. Кос'яненко С. О. Принцип *aut dedere aut judicare* у міжнародному праві.. дис. докт. філософ. 081 – Право. Одеса, 2024. 234 с.
7. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
8. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
9. Ляшук О. М., Прокопенко О. В. Умови перейняття кримінального провадження від іноземної держави. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2017. Вип. 4–5. С. 179–184. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/muvnudp_2017_4-5_32
10. Міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні / В. В. Зуєв, І. В. Гловюк, А. В. Підгородинська, А. С. Степаненко, В. О. Туляков, О. В. Малахова; за ред. В. О. Тулякова. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. 2020 с.
11. Міжнародне співробітництво у сфері кримінального провадження за законодавством України та Республіки Молдова: навч. посіб. / В. С. Березняк, Н. В. Павлова, Н. К. Паустовська, В. М. Федченко, Л. А. Філяніна. Київ: Алерта, 2019. 310 с.
12. Підгородинська А. В. Визнання та виконання рішень іноземних судів та міжнародних судових органів при перейнятті кримінального провадження. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2015. № 2. С. 190–193.

13. Про затвердження Інструкції про порядок здійснення міжнародного співробітництва з питань взаємної правової допомоги, видачі правопорушників (екстрадиції), передачі (прийняття) засуджених осіб, виконання вироків та інших питань міжнародного судового співробітництва у кримінальному провадженні під час судового провадження: Наказ Міністерства юстиції України від 19 серп. 2019 р. № 2599/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0956-19#Text>

14. Про організацію роботи органів прокуратури України у сфері міжнародного співробітництва: наказ Офісу Генерального прокурора від 12 вересня 2023 р. № 258. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0258905-23#Text>

15. Фрідман-Козаченко М.М. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження (аналіз нормативно-правового регулювання). *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. Вип. 14. 2019. С. 215–221.

Дата першого надходження рукопису до видання: 21.10.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 21.11.2025
Дата публікації: 28.11.2025